

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2005/14/EY,

annettu 11 päivänä toukokuuta 2005,

moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen, 55 artiklan sekä 95 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutus (liikennevakuutus) on erityisen tärkeä Euroopan kansalaisille sekä vakuutuksenottajina että vahingon kärsijöinä. Se on merkittävä myös vakuutusyrityksille, sillä liikennevakuutukset ovat tärkeä osa yhteisön vahinkovakuutus toimintaa. Liikennevakuutus vaikuttaa myös henkilöiden ja ajoneuvojen vapaaseen liikkuvuuteen. Liikennevakuutuksen yhtenäismarkkinoiden vahvistamisen ja vakiinnuttamisen olisi sen vuoksi oltava yhteisön toiminnan keskeinen tavoite rahoituspalvelujen alalla.

(2) Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 24 päivänä huhtikuuta 1972 annetulla neuvoston direktiivillä 72/166/ETY ⁽⁴⁾, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30 päivänä joulukuuta 1983 annetulla toisella neuvoston direktiivillä 84/5/ETY ⁽⁵⁾, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä toukokuuta 1990 annetulla kolmannella neuvoston direktiivillä 90/232/ETY ⁽⁶⁾ ja moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä 16 päivänä toukokuuta 2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/26/EY (neljäs liikennevakuutusdirektiivi) ⁽⁷⁾ on jo edistetty huomattavasti yhtenäistämistä.

(3) On tarpeen ajantasaistaa ja kehittää yhteisön liikennevakuutusjärjestelmää. Tämä tarve on vahvistettu vakuutusalan edustajien, kuluttajien ja vahingonkärsijöiden yhdistysten kuulemisissa.

(4) Jotta vältetään direktiivin 72/166/ETY säännösten virheelliset tulkinnat ja helpotetaan vakuutusturvan hankkimista väliaikaisin rekisterikilvin varustetuille ajoneuvoille, ajoneuvon pysyvän kotipaikan määritelmän olisi viitattava sen valtion alueeseen, jonka rekisterikilpi ajoneuvossa on, riippumatta siitä, onko kilpi pysyvä vai väliaikainen.

(5) Väärennetyin tai laittomin rekisterikilvin varustettujen ajoneuvojen pysyväksi kotipaikaksi katsotaan direktiivin 72/166/ETY mukaan alkuperäiset kilvet myöntäneen jäsenvaltion alue. Tämä sääntö merkitsee usein sitä, että kansallisten vakuutusentantajien toimistojen on käsiteltävä sellaisten liikennevahinkojen taloudellisia seurauksia,

⁽¹⁾ EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ EUVL C 95, 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 22. lokakuuta 2003 (EUVL C 82 E, 1.4.2004, s. 297), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 26. huhtikuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. tammikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 18. huhtikuuta 2005.

⁽⁴⁾ EYVL L 103, 2.5.1972, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 84/5/ETY (EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17, direktiivi sellaisena kuin viimeksi muutettuna direktiivillä 90/232/ETY (EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65.

joilla ei ole mitään yhteyttä jäsenvaltioon, johon ne ovat sijoittautuneet. Muuttamatta yleisperiaatetta, jonka mukaan ajoneuvon pysyvä kotipaikka määräytyy rekisterikilpien perusteella, olisi vahvistettava erityissääntö tilanteisiin, joissa vahingon on aiheuttanut rekisterikilvetön ajoneuvo tai ajoneuvo, jonka rekisterikilpi ei vastaa tai ei enää vastaa kyseistä ajoneuvoa. Tässä tapauksessa ja yksinomaan korvausvaatimuksen selvittämistä varten ajoneuvon pysyväksi kotipaikaksi olisi katsottava sen jäsenvaltion alue, jossa vahinko on tapahtunut.

(6) Direktiivissä 72/166/ETY mainitun pistokoe-käsitteen tulokinnan ja soveltamisen helpottamiseksi asiaa koskevaa säännöstä olisi selkeytettävä. Liikennevakuutusten järjestelmällisen tarkastamisen kieltoa olisi sovellettava ajoneuvoihin, joiden pysyvä kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella, ja ajoneuvoihin, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella ja jotka tulevat toisen jäsenvaltion alueelta. Vakuutusten tarkastaminen voidaan sallia vain, jos tarkastukset eivät ole järjestelmällisiä tai syrjiviä ja jos ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen.

(7) Direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a kohdassa sallitaan jäsenvaltioiden poiketa yleisestä vakuuttamisvelvollisuudesta tietyille luonnollisille henkilöille tai julkisoikeudellisille tai yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille kuuluvien ajoneuvojen osalta. Tällaisten ajoneuvojen aiheuttamien onnettomuuksien osalta kyseisen poikkeuksen tehneen jäsenvaltion on nimettävä viranomainen tai elin vastamaan korvauksesta toisessa jäsenvaltiossa aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Edellä mainittua artiklaa olisi muutettava sen varmistamiseksi, että asianmukainen korvaus maksetaan sekä tällaisten ajoneuvojen ulkomailla aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille että myös sen jäsenvaltion alueella, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka, tapahtuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille, siitä riippumatta, asuvatko vahingon kärsineet kyseisen jäsenvaltion alueella. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että luettelot pakollisen vakuutusvelvollisuuden ulkopuolelle jätetyistä henkilöistä ja tällaisten ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille maksettavista korvauksista vastaavista viranomaisista tai elimistä toimitetaan komissiolle julkaistaviksi.

(8) Direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b kohdassa sallitaan jäsenvaltioiden poiketa yleisestä vakuuttamisvelvollisuudesta tietyntyyppisten ajoneuvojen tai erityistyyppisellä rekisterikilvellä varustettujen ajoneuvojen osalta. Tällaisessa tapauksessa muut jäsenvaltiot saavat ajoneuvon tullessa niiden alueelle vaatia voimassa olevaa vihreää korttia tai rajavakuutusopimusta sen varmistamiseksi, että kyseisten ajoneuvojen mahdollisesti niiden alueella aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille maksetaan korvaus. Koska kuitenkin tarkastusten lopettaminen yhteisön

sisärajoilla merkitsee sitä, ettei voida enää varmistaa, että rajaa ylittävät ajoneuvot ovat vakuutettuja, korvausten maksamista ulkomailla aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille ei voida enää taata. Lisäksi olisi varmistettava, että asianmukaiset korvaukset maksetaan sekä kyseisten ajoneuvojen ulkomailla aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille että myös siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka, aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi kohdeltava näiden ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineitä samalla tavalla kuin vakuuttamattomien ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineitä. Direktiivissä 84/5/ETY säädetäänkin, että sen jäsenvaltion korvaukselimen, jossa liikennevahinko on tapahtunut, on maksettava korvauksia vakuuttamattomien ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Jos korvauksia maksetaan sellaisten ajoneuvojen, joiden osalta poikkeus on myönnetty, aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille, korvaukselimen olisi voitava esittää korvausvaatimus sen jäsenvaltion korvaukselimelle, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka. Jos se on tarkoituksenmukaista, komission olisi viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä tehtävä tämän poikkeussäännöksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella ehdotuksia sen korvaamiseksi tai kumoamiseksi. Direktiivin 2000/26/EY vastaava säännös olisi myös kumottava.

(9) Direktiivin 72/166/ETY 6 artiklassa ja 7 artiklan 1 kohdassa olevat viittaukset jäsenvaltioiden Euroopan ulkopuoliseen alueeseen olisi poistettava liikennevakuutusdirektiivien soveltamisalan selkeyttämiseksi perustamissopimuksen 299 artiklan mukaiseksi.

(10) Jäsenvaltioiden velvollisuus taata vakuutusturva vähintään tiettyjen vähimmäismäärien osalta on tärkeä seikka vahingon kärsineiden suojan varmistamisessa. Direktiivissä 84/5/ETY säädetyt vastuun vähimmäismäärät olisi ajanmukaistettava inflaation huomioon ottamiseksi, mutta myös niiden reaaliarvoa olisi korotettava vahingon kärsineiden suojan parantamiseksi. Vakuutusturvan vähimmäismäärä henkilövahingoissa olisi määriteltävä sellaiseksi, että korvaus kaikille vahingon kärsineille, jotka ovat saaneet hyvin vakavia vammoja, on täysin määräinen ja oikeudenmukainen, ottaen samalla huomioon, että useita uhreja tuottavat onnettomuudet ovat harvinaisia ja että vain pienessä määrässä vahinkotapauksia useampi onnettomuuden uhri saa hyvin vakavia vammoja. 1 000 000 euroa vahingon kärsintä kohden tai 5 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä on vakuutusturvan järkevä ja kohtuullinen vähimmäismäärä. Kyseisten vähimmäismäärien käyttöönoton helpottamiseksi olisi vahvistettava tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä alkava viiden vuoden siirtymäkausi. Jäsenvaltioiden olisi korotettava vähimmäismääränsä vähintään puoleen kyseisestä tasosta kolmenkymmenen kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

- (11) Sen varmistamiseksi, ettei turvan vähimmäismäärä pienene ajan myötä, säännöksiin olisi lisättävä lauseke säännöllisistä tarkistuksista, jotka perustuvat yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 ⁽¹⁾ säädettyyn Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaisemaan kuluttajahintaindeksiin. On tarpeen laatia tällaista tarkistusta koskevat menettelysäännöt.
- (12) Direktiivi 84/5/ETY, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat petoksen estämiseksi rajoittaa korvausten maksamista tai vapauttaa korvauselimen suorittamasta korvausta omaisuusvahingosta, jonka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo, voi eräissä tapauksissa estää vahingon kärsineitä saamasta oikeutettua korvausta. Tätä mahdollisuutta rajoittaa korvausta tai vapauttaa suorittamasta korvausta sen perusteella, että ajoneuvoa ei tunnisteta, ei olisi sovellettava tapauksissa, joissa elin on maksanut korvauksia vakavista henkilövahingoista jollekin samassa omaisuusvahinkoissa aiheuttaneessa onnettomuudessa vahingon kärsineelle. Jäsenvaltiot voivat säätää enintään kyseisessä direktiivissä vahvistetun suuruudesta omavastuusta, joka on omaisuusvahingon kärsijän vastuulla. Edellytykset, joiden perusteella henkilövahinkojen katsotaan olevan vakavia, olisi määrittävä sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, jossa onnettomuus tapahtuu. Näitä edellytyksiä määriteltäessä jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon muun muassa sen, onko vahinko edellyttänyt sairaalahoitoa.
- (13) Tällä hetkellä direktiivin 84/5/ETY mukaan jäsenvaltiot voivat määrätä enintään tietynsuuruisen omavastuun vahingon kärsineille, kun vakuuttamaton ajoneuvo aiheuttaa omaisuusvahingon. Tämä mahdollisuus perusteetta alentaa vahingon kärsineiden suojaa ja johtaa syrjintään muissa onnettomuuksissa vahingon kärsineisiin nähden. Tätä mahdollisuutta ei tulisi siksi enää sallia.
- (14) Muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä, 22 päivänä heinäkuuta 1988 annettua toista neuvoston direktiiviä 88/357/ETY ⁽²⁾ olisi muutettava, jotta vakuutusyritysten sivukonttorit voisivat olla edustajia liikennevakuutustoiminnassa, kuten ne nykyisin jo ovat muilla vakuutustoiminnan aloilla.
- (15) Ajoneuvon kaikkien matkustajien sisällyttäminen vakuutusturvan piiriin on nykyisen lainsäädännön huomattava saavutus. Tämä tavoite vaarantuisi, jos kansallisessa lainsäädännössä tai jossakin vakuutus sopimuksen sisältämässä sopimulausekkeessa suljetaan vakuutusturvan ulkopuolelle matkustajat, jotka tiesivät tai joiden olisi pitänyt tietää ajoneuvon kuljettajan olleen alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena onnettomuuden sattuessa. Matkustaja ei yleensä pysty arvioimaan asianmukaisesti kuljettajan päihtymyksen tasoa. Tavoitetta estää kuljettajia ajamasta huumausaineen vaikutuksen alaisena ei saavuteta alentamalla vahingon kärsineiden matkustajien vakuutusturvaa. Tällaisten matkustajien kuuluminen ajoneuvon pakollisen liikennevakuutuksen piiriin ei vaikuta heidän mahdolliseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaiseen vastuuseensa eikä tietyn onnettomuuden takia maksettavien vahingonkorvausten määrään.
- (16) Jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille motorisoimattomille tienkäyttäjille, jotka yleensä ovat liikenneonnettomuuden heikoimpia osapuolia, aiheutuneiden henkilö- ja omaisuusvahinkojen olisi kuuluttava onnettomuudessa osallisena olevan ajoneuvon pakollisen vakuutuksen piiriin, jos he ovat kansallisen siviilioikeuden nojalla oikeutettuja korvaukseen. Tämä säännös ei vaikuta kansallisen lainsäädännön mukaiseen siviilioikeudelliseen vastuuseen eikä vahingonkorvausten määrään yksittäisen onnettomuuden osalta.
- (17) Jotkin vakuutusyritykset sisällyttävät vakuutus sopimukseen ehtoja, joiden perusteella sopimus ei ole voimassa, jos ajoneuvo on määrättyä aikaa kauemmin rekisteröintijäsenvaltion ulkopuolella. Käytäntö on ristiriidassa direktiivissä 90/232/ETY vahvistetun periaatteen kanssa, jonka mukaan pakollisen liikennevakuutuksen on yhden vakuutusmaksun perusteella oltava voimassa koko yhteisön alueella. Olisi sen vuoksi täsmennettävä, että vakuutusturvan on oltava voimassa koko sopimuskauden ajan riippumatta siitä, onko ajoneuvo määrätyn ajan toisessa jäsenvaltiossa, rajoittamatta jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisia velvollisuuksia ajoneuvojen rekisteröinnin osalta.
- (18) Olisi ryhdyttävä toimiin vakuutusturvan saamisen helpottamiseksi toisesta jäsenvaltiosta maahantuodulle ajoneuvolle, vaikka ajoneuvoa ei ole vielä rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa. Olisi mahdollistettava tilapäinen poikkeus yleissäännöstä, jolla määritetään, missä riski sijaitsee. Jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, olisi 30 päivän ajan ajoneuvon toimittamisesta tai lähettämisestä ostajalle tai saattamisesta ostajan saataville katsottava määränpääjäsenvaltio.

⁽¹⁾ EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/26/EY.

- (19) Sen, joka haluaa ottaa uuden liikennevakuutuksen toisesta vakuutusyriyksestä, olisi voitava osoittaa aikaisemman sopimuksensa aikaiset onnettomuus- ja korvausvaatimustiedot. Vakuutuksenottajalla olisi oltava oikeus pyytää milloin tahansa vähintään viideltä sopimussuhteen viimeksi kuluneelta vuodelta todistus korvausvaatimuksista, jotka koskevat kyseisen vakuutus sopimuksen kattamaa ajoneuvoa tai kattamia ajoneuvoja, tai siitä, ettei tällaisia vaatimuksia ole ollut. Vakuutusyhtiön tai elimen, jonka jäsenvaltio on mahdollisesti nimennyt tarjoamaan pakollisia vakuutuksia tai antamaan kyseisiä todistuksia, olisi toimitettava tällainen todistus vakuutuksenottajalle 15 päivän kuluessa pyynnöstä.
- (20) Moottorijoneuvo-onnettomuuksissa vahingon kärsineiden asianmukaisen suojan varmistamiseksi jäsenvaltioiden ei pitäisi sallia vakuutusyriytysten periä omavastuuosuutta vahingon kärsineiltä.
- (21) Oikeus vedota vakuutus sopimukseen ja vaatia korvausta suoraan vakuutusyriykseltä on erittäin tärkeä moottorijoneuvo-onnettomuudessa vahingon kärsineen suojan kannalta. Direktiivissä 2000/26/EY jo säädetään, että jos onnettomuus on sattunut muussa jäsenvaltiossa kuin missä vahingon kärsinyt asuu ja on aiheutunut sellaisen ajoneuvon käytöstä, joka on vakuutettu ja jolla on pysyvä kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, vahingon kärsineellä on oikeus vaatia korvausta suoraan vahinkovastuussa olevan henkilön vakuutusyriykseltä. Korvausvaatimusten tehokkaan ja nopean käsittelyn helpottamiseksi ja kalliiden oikeuskäsittelyjen välttämiseksi tämä oikeus olisi ulotettava koskemaan kaikkia moottorijoneuvo-onnettomuuksissa vahingon kärsineitä.
- (22) Moottorijoneuvo-onnettomuudessa vahingon kärsineiden suojan parantamiseksi direktiivissä 2000/26/EY säädettyä perusteltua korvaustarjousta koskeva menettely olisi ulotettava koskemaan kaikkia moottorijoneuvo-onnettomuuksia. Samaa menettelyä olisi sovellettava tarvittavin muutoksin, jos onnettomuus käsitellään direktiivissä 72/166/ETY säädettyllä kansallisten vakuutus-entantajien toimistojen järjestelmällä.
- (23) Jotta vahingon kärsineiden on helpompi hakea korvausta, direktiivin 2000/26/EY mukaisesti perustettujen tietokeskusten olisi voitava antaa tietoja ei ainoastaan kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvista onnettomuuksista vaan myös samanlaisia tietoja kaikista moottorijoneuvo-onnettomuuksista.
- (24) Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (1) 11 artiklan 2 kohdan sekä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla voi vahingon kärsinyt nostaa kanteen vastuuvakuutuksen antajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen kotipaikkansa on.
- (25) Koska direktiivi 2000/26/EY annettiin ennen 27 päivänä syyskuuta 1968 tehdyn, samaa asiaa koskeneen Bryselin yleissopimuksen joidenkin jäsenvaltioiden osalta korvanneen asetuksen (EY) N:o 44/2001 antamista, tuon direktiivin viittaukset kyseiseen yleissopimukseen olisi mukautettava vastaavasti.
- (26) Näin ollen olisi muutettava vastaavasti neuvoston direktiivejä 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2000/26/EY,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 72/166/ETY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 72/166/ETY seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artiklan 4 kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen luettelukohta seuraavasti:

— sen valtion aluetta, jonka rekisterikilpi ajoneuvossa on, riippumatta siitä, onko kilpi pysyvä vai väliaikainen; tai”;

b) Lisätään luettelukohta seuraavasti:

— jos liikennevahingossa osallisena olevalla ajoneuvolla ei ole rekisterikilpeä tai rekisterikilpi ei vastaa tai ei enää vastaa ajoneuvoa, sen valtion aluetta, jossa liikennevahinko tapahtui, korvausvaatimuksen käsittelemiseksi tämän direktiivin 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luettelukohdan tai moottorijoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30 päivänä joulukuuta 1983 annetun toisen neuvoston direktiivin 84/5/ETY (*) 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

(*) EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17.”;

(1) EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2245/2004 (EUVL L 381, 28.12.2004, s. 10).

2) Korvataan 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on oltava tarkastamatta sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on jonkin toisen jäsenvaltion alueella, ja sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella ja jotka saapuvat niiden alueelle toisen jäsenvaltion alueelta. Ne voivat kuitenkin muuten kuin järjestelmällisesti tarkastaa vakuutuksia edellyttäen, että tarkastukset eivät ole syrjiviä ja että ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen.";

3) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) a alakohdan toisessa alakohdassa:

i) Korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

"Tällaisen poikkeuksen tekevän jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että korvausta maksetaan vahingoista tai vammoista, joita näille henkilöille kuuluvat ajoneuvot ovat aiheuttaneet sen alueella ja muiden jäsenvaltioiden alueilla.";

ii) Korvataan viimeinen virke seuraavasti:

"Sen on ilmoitettava komissiolle luettelo henkilöistä, jotka ovat vapautettuja liikennevakuutuksesta, sekä korvauksesta vastaavista viranomaisista tai elimistä. Komissio julkaisee luettelon.";

b) Korvataan b alakohdan toinen alakohta seuraavasti:

"Siinä tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittuja ajoneuvoja kohdellaan samalla tavalla kuin ajoneuvoja, joita ei ole vakuutettu 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti. Sen jäsenvaltion korvaukselin, jossa liikennevahinko on tapahtunut, voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa säädetyille takuurahastolle siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka.

Jäsenvaltioiden on viiden vuoden kuluttua moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/14/EY (*) voimaantulosta annettava komissiolle selvitys tämän kohdan täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta käytännössä. Tarkasteltuaan näitä selvityksiä komissio esittää tarvittaessa ehdotuksia kyseisen poikkeuksen korvaamiseksi tai sen kumoamiseksi.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 14";

4) Poistetaan 6 artiklasta ilmaisu "tai jäsenvaltion Euroopan ulkopuolisella alueella" ja 7 artiklan 1 kohdasta ilmaisu "tai jonkin jäsenvaltion Euroopan ulkopuolisella alueella".

2 artikla

Direktiivin 84/5/ETY muuttaminen

Korvataan direktiivin 84/5/ETY 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

1. Direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikennevakuutuksen on aina katettava sekä omaisuusvahingot että henkilövahingot.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, tämän kuitenkaan rajoittamatta niiden oikeutta vahvistaa korkeampia vastuurajoja, että vakuutuksen on katettava vähintään seuraavat määrät:

a) henkilövahingon ollessa kyseessä vakuutusturvan vähimmäismäärä on 1 000 000 euroa vahingon kärsintä kohden tai 5 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä,

b) omaisuusvahingon ollessa kyseessä 1 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä.

Tarvittaessa jäsenvaltiot voivat vahvistaa enintään viiden vuoden siirtymäajan, joka alkaa moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/14/EY (*) täytäntöönpanopäivästä ja jonka kuluessa niiden on mukautettava vakuutusturvan vähimmäismäärät tässä kohdassa edellytettyihin määriin.

Jäsenvaltioiden, jotka ottavat käyttöön edellä tarkoitettua siirtymäajan, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja mainittava siirtymäajan kesto.

Jäsenvaltioiden on 30 kuukauden kuluessa direktiivin 2005/14/EY täytäntöönpanopäivästä korotettava vastuumääriä vähintään puoleen tässä kohdassa säädetyistä tasoista.

3. Direktiivin 2005/14/EY tultua voimaan tai 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäajan päätyttyä kyseisessä kohdassa tarkoitettujen määrät on tarkistettava joka viides vuosi yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 (**) säädetyin Euroopan kuluttajahintaindeksin mukaisesti.

Määrät mukautetaan ilman eri toimenpidettä. Määriä korotetaan Euroopan kuluttajahintaindeksissä kyseisenä aikana, eli tarkistusta välittömästi edeltävinä viitenä vuonna, tapahtuneen prosentuaalisen muutoksen verran, ja arvo pyöristetään ylöspäin lähimpään 10 000 eurolla jaolliseen määrään.

Komission on ilmoitettava neuvostolle ja Euroopan parlamentille tarkistettavat vastuumäärät ja varmistettava, että ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Jokaisen jäsenvaltion on perustettava tai valtuutettava elin suorittamaan korvausta ainakin vakuuttamisvelvollisuuden vastuurajoihin saakka omaisuusvahingoista tai henkilövahingoista, jotka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo tai ajoneuvo, jonka osalta ei ole täytetty 1 kohdassa tarkoitettua vakuuttamisvelvollisuutta.

Ensimmäisessä alakohdassa ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta pitää elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena eikä oikeutta järjestää korvausvaatimusten sovittelua kyseisen elimen ja vahingosta korvausvastuussa olevan henkilön tai olevien henkilöiden ja muiden vakuutusenantajien tai sosiaaliturvalaitosten välillä, joilta vaaditaan korvausta vahingon kärsineelle samasta vahingosta. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa sallia elimen asettavan korvauksen maksamisen ehdoksi, että vahingon kärsijän on jollakin tavoin osoitettava vastuussa olevan henkilön olevan kyvyn maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.

5. Kaikissa tapauksissa vahingon kärsinyt voi kääntyä suoraan elimen puoleen, joka on vahingon kärsineeltä pyytämänsä tiedot saatuaan velvollinen antamaan tälle perustellun päätöksen korvauksen suorittamisesta.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapauttaa elimen maksamasta korvausta sellaisten henkilöiden vahingoista, jotka ovat vapaaehtoisesti nousseet vahingon tai vamman aiheuttaneeseen ajoneuvoon, jos elin voi osoittaa näiden tienneen ajoneuvon olevan vakuuttamaton.

6. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa elimen korvauksen suorittamisesta tai rajoittaa korvauksen maksamista, jos kyseessä on tuntemattoman ajoneuvon aiheuttama omaisuusvahinko.

Jos elin on kuitenkin saman liikennevahingon, jossa tuntematon ajoneuvo aiheutti omaisuusvahinkoja, uhrille maksanut korvausta merkittävistä henkilövahingoista, jäsenvaltiot eivät voi vapauttaa elintä korvauksen maksamisesta omaisuusvahingoista sillä perusteella, että ajoneuvo on tuntematon. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää enintään 500 euron omavastuusta, joka on omaisuusvahingon kärsijän vastuulla.

Edellytykset, joiden perusteella henkilövahinkojen katsotaan olevan merkittäviä, on määritettävä sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, jossa liikennevahinko tapahtuu. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon muun muassa sen, onko vahinko edellyttänyt sairaalahoitoa.

7. Jokaisen jäsenvaltion on sovellettava lakejaan, asetuksiaan ja hallinnollisia määräyksiään elimen suorittamiin korvauksiin, tämän kuitenkaan rajoittamatta muun vahingon kärsineelle edullisemmän käytännön soveltamista.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 14

(**) EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1)."

3 artikla

Direktiivin 88/357/ETY muuttaminen

Kumotaan direktiivin 88/357/ETY 12 a artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan toinen virke.

4 artikla

Direktiivin 90/232/ETY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 90/232/ETY seuraavasti:

- 1) Lisätään 1 artiklaan ensimmäisen ja toisen kohdan väliin kohta seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mitään lakisääteistä määrystä tai vakuutuskirjan sisältämää sopimuslauseketta, jolla evätään korvaus matkustajalta sillä perusteella, että hän tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että ajoneuvon kuljettaja oli liikennevahingon aiheutuessa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena, ei sovelleta tällaisen matkustajan korvausvaatimuksiin."

- 2) Lisätään artikla seuraavasti:

"1 a artikla

Direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen on katettava sellaisille jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille motorisoimattomille tienkäyttäjille aiheutuneet henkilö- ja omaisuusvahingot, jotka sellaisen liikennevahingon seurauksena, jossa moottoriajoneuvo on osallisena, ovat oikeutettuja korvaukseen kansallisen yksityisoikeuden mukaisesti. Tämä artikla ei vaikuta siviilioikeudelliseen vastuuseen eikä vahingonkorvauksen määrään."

- 3) Korvataan 2 artiklan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

"— kattavat yhden vakuutusmaksun perusteella ja koko sopimuskauden ajan koko yhteisön alueen, mukaan lukien ajan, jonka ajoneuvo on sopimuskauden aikana toisessa jäsenvaltiossa, ja"

4) Lisätään 4 a – 4 e artikla seuraavasti:

”4 a artikla

1. Poiketen siitä, mitä säädetään direktiivin 88/357/ETY (*) 2 artiklan d alakohdan toisessa luetelmakohdassa, jos ajoneuvo on toimitettu toisesta jäsenvaltiosta toiseen, jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, on katsottava ajoneuvon määränpääjäsenvaltio 30 päivän ajan siitä lähtien, kun ostaja on hyväksynyt toimituksen, vaikka ajoneuvoa ei olisi virallisesti rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa.

2. Siinä tapauksessa, että vakuuttamaton ajoneuvo on osallisena liikennevahingossa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna aikana, direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu elin ajoneuvon määränpääjäsenvaltiossa on korvausvelvollinen sanotun direktiivin 1 artiklan mukaisesti.

4 b artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusentottajalla on milloin tahansa oikeus pyytää todistus kolmansien osapuolten korvausvaatimuksista, jotka koskevat kyseisen vakuutus sopimuksen kattamaa ajoneuvoa tai ajoneuvoja, sopimussuhteen vähintään viideltä edelliseltä vuodelta tai todistus siitä, että korvausvaatimuksia ei ole ollut. Vakuutusyhtiön tai elimen, jonka jäsenvaltio on mahdollisesti nimenyt tarjoamaan pakollisia vakuutuksia tai antamaan kyseisiä todistuksia, on toimitettava tällainen todistus vakuutusentottajalle 15 päivän kuluessa pyynnöstä.

4 c artikla

Vakuutusyhtiöt eivät saa määrätä onnettomuudessa vahingon kärsineelle omavastuuta direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen osalta.

4 d artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että vahingon kärsineillä on direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla vakuutetun ajoneuvon aiheuttamissa liikennevahingoissa oikeus vaatia korvausta suoraan vakuutusyhtiönseltä, joka on myöntänyt vahingon aiheuttajalle vastuuvakuutuksen.

4 e artikla

Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön direktiivin 2000/26/EY (**) 4 artiklan 6 kohdassa säädetty menettely direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vakuutetun ajoneuvon aiheuttamiin liikennevahinkoihin liittyvien korvausvaatimusten käsittelemiseksi.

Jos kyse on onnettomuuksista, jotka voidaan käsitellä direktiivin 72/166/ETY 2 artiklan 2 kohdassa säädettyllä kansallisten vakuutusentottajain toimistojen järjestelmällä, jäsenvaltioiden on otettava käyttöön direktiivin 2000/26/EY 4 artiklan 6 kohdan mukainen menettely. Tämän menettelyn soveltamista varten kaikki viittaukset vakuutusyhtiöön ymmärretään viittaukseksi direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 3 kohdassa määriteltyihin kansallisiin vakuutusentottajien toimistoihin.

(*) Toinen neuvoston direktiivi 88/357/ETY, annettu 22 päivänä heinäkuuta 1988, muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/26/EY (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/26/EY, annettu 16 päivänä toukokuuta 2000, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä (neljäs liikennevakuutusdirektiivi) (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).”;

5) Korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Rajoittamatta niille direktiivin 2000/26/EY nojalla kuuluvia velvollisuuksia jäsenvaltioiden on varmistettava, että mainitun direktiivin 5 artiklan mukaisesti perustetut tai hyväksytyt tietokeskukset antavat kyseisessä artiklassa tarkoitettua tietoa kaikille niille, jotka ovat osallisina jossakin direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vakuutetun ajoneuvon aiheuttamassa liikenneonnettomuudessa.”

*5 artikla***Direktiivin 2000/26/EY muuttaminen**

Muutetaan direktiivi 2000/26/EY seuraavasti:

1) Lisätään johdanto-osan 16 a kappale seuraavasti:

”(16 a) Vahingon kärsinyt voi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (*) 11 artiklan 2 kohdan nojalla, kun se luetaan yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, nostaa kanteen vastuuvakuutuksen antajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen kotipaikkansa on.

(*) EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2245/2004 (EUVL L 381, 28.12.2004, s. 10).”;

2) Korvataan 4 artiklan 8 kohta seuraavasti:

”8. Korvausedustajan nimeäminen ei sinänsä merkitse direktiivin 92/49/ETY 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettun sivukonttorin avaamista, eikä korvausedustajan myöskään katsota olevan direktiivin 88/357/ETY 2 artiklan c alakohdan mukainen toimipaikka tai

— tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 tehdyn Brysselin yleissopimuksen (*) mukainen toimipaikka Tanskan osalta,

— asetuksen (EY) N:o 44/2001 mukainen toimipaikka muiden jäsenvaltioiden osalta.

(*) EYVL C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsolidoitu versio).”;

3) Kumotaan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan 2 alakohdan ii alakohta.

4) Lisätään artikla seuraavasti:

”6 a artikla

Keskuselin

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen helpottamiseksi, että korvausvaatimusten selvittämistä varten tarvittavat perustiedot ovat ajoissa vahingon kärsijöiden tai niiden vakuutusyriyten tai niiden laillisten edustajien saatavilla.

Nämä perustiedot on tarvittaessa saatettava saataville sähköisessä muodossa kussakin jäsenvaltiossa olevan keskusrekisterin kautta, ja niiden on oltava tapauksen asianosaisten saatavilla heidän nimenomaisesta pyynnöstään.”

6 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 11 päivänä kesäkuuta 2007. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan.

Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltiot voivat perustamissopimuksen mukaisesti pitää voimassa tai saattaa voimaan säännöksiä, jotka ovat edullisempia vahingon kärsineelle kuin tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset komissiolle.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
J. P. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
N. SCHMIT